

Πληροφορίες:
Γραμματεία Κύκλου Σχέσεων Κράτους Πολίτη
τηλ. επικ. 2131306663, 2131306771
Email: GRAMSxKrPol@synigoros.gr

ΠΡΟΣ ΔΗΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Υπόψιν Αντιδημάρχου Οικονομικών & Τουρισμού
κ. Αग्रιμανάκη Γεωργίου
Email: agrimanakis@heraklion.gr

Θέμα: Απάντηση στο υπ' αριθμ. 32524/18-03-2025 έγγραφο του Δήμου Ηρακλείου

Αξιότιμε κύριε Αντιδήμαρχε,

Σε απάντηση του υπ' αριθμ. 32524/18-03-2025 εγγράφου σας, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε για τα κάτωθι:

Στον Συνήγορο του Πολίτη υποβλήθηκε τον τελευταίο σχεδόν χρόνο ένας τεράστιος αριθμός αναφορών πολιτών της χώρας σχετικά με πρόστιμα του Κ.Ο.Κ. που είχαν επιβληθεί κατά το απώτερο παρελθόν, και ιδίως σχετικά με το ζήτημα του χρόνου βεβαίωσής τους στους βεβαιωτικούς καταλόγους των Δήμων της χώρας.

Ο εξαιρετικά μεγάλος αριθμός αναφορών πολιτών που δέχθηκε ο Συνήγορος του Πολίτη οφείλετο στην έκδοση των υπ' αριθμ. 534/04-05-2023 και 17729/23-02-2024 εγκύκλιων οδηγιών του Υπουργείου Εσωτερικών, για την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 5027/2023, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 5043/2023, η οποία οδήγησε τους περισσότερους Δήμους της χώρας στην αποστολή μαζικά Ατομικών Ειδοποιήσεων Ληξιπρόθεσμων Οφειλών, που προερχόταν από επιβληθέντα πρόστιμα του Κ.Ο.Κ. (προ του έτους 2018) προκειμένου να προλάβουν την συμπλήρωση της εικοσαετούς προθεσμίας παραγραφής.

Επιπλέον, από το διάστημα έκδοσης των ανωτέρω εγκύκλιων οδηγιών του Υπουργείου Εσωτερικών και μέχρι σήμερα, το επιστημονικό προσωπικό της Αρχής που στελεχώνει καθημερινά και το τηλεφωνικό κέντρο της Αρχής, δέχεται τεράστιο αριθμό αιτημάτων παροχής πληροφοριών από πολίτες της χώρας, που αφορούν στην λήψη Ατομικών Ειδοποιήσεων Οφειλών προστίμων του Κ.Ο.Κ.

Επιπλέον, η ροή των εν λόγω αναφορών εντάθηκε κατόπιν θέσπισης των διατάξεων του άρθρου 25 του Ν. 5143/2024, σύμφωνα με τις οποίες οι οφειλέτες είχαν τη δυνατότητα να

ρυθμίσουν τις οφειλές τους προς τους Δήμους, σε έως 60 δόσεις, με αιτήσεις υπαγωγής στη ρύθμιση που θα υποβάλλονταν αρχικά έως 31/01/2025 και στη συνέχεια με τις διατάξεις του άρθρου 38 του Ν. 5176/2025 έως 14-03-2025.

Ειδικότερα και όσον αφορά στον Δήμο Ηρακλείου κατά το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα και **μέχρι την 24^η -02-2025** (ημέρα μετάβασης κλιμακίου του Συνηγόρου του Πολίτη στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηρακλείου), είχαν υποβληθεί στην Αρχή **62 αναφορές** από πολίτες, οι οποίοι είχαν λάβει από τις Οικονομικές Υπηρεσίες του Δήμου σας Ατομική Ειδοποίηση Ληξιπρόθεσμων Οφειλών, που προέρχονταν από βεβαιωμένα ποσά προστίμων του Κ.Ο.Κ. που είχαν επιβληθεί τα έτη 2006 και εντεύθεν, και στα οποία είχαν επιβληθεί προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.

Στην πλειοψηφία τους οι εν λόγω πολίτες ισχυρίζονταν ότι, δεν ήταν σε θέση να ενθυμούνται την τέλεση των παραβάσεων του Κ.Ο.Κ. για τις οποίες είχαν επιβληθεί τα ανωτέρω πρόστιμα, καθώς επίσης και ότι, ουδέποτε κατά το παρελθόν δεν είχαν λάβει κάποια ενημέρωση από το Δήμο σας για τις οφειλές τους, παρά μόνο την πρόσφατη Ατομική Ειδοποίηση Ληξιπρόθεσμων Οφειλών, καθώς σε αντίθετη περίπτωση θα είχαν σπεύσει να εξοφλήσουν την αρχική οφειλή τους, χωρίς να επιβαρυνθούν με υπερπολλαπλάσια ποσά προσαυξήσεων.

Κατά την εξέταση των εν λόγω αναφορών πολιτών προέκυψε ότι εκ των 62 αυτών αναφορών:

- στις **35 αναφορές** οι Ατομικές Ειδοποιήσεις που έλαβαν από τον Δήμο Ηρακλείου οι πολίτες ήταν ελλιπείς καθώς δεν αναγράφονταν το ένα ή και τα δύο ψηφία του έτους βεβαίωσης των ποσών των προστίμων στους βεβαιωτικούς καταλόγους του Δήμου σας. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τόσο οι πολίτες, όσο και η Αρχή, να μην είναι σε θέση να διαπιστώσουν την εφαρμογή ή μη από τις υπηρεσίες σας των διατάξεων του άρθρου 71 του Ν. 542/1977, του Ν. 5027/2023 και των προαναφερόμενων εγκύκλιων οδηγιών του Υπουργείου Εσωτερικών.
- στις **25 αναφορές** οι Ατομικές Ειδοποιήσεις που έλαβαν οι πολίτες ήταν πλήρεις και από το περιεχόμενο αυτών **προέκυπτε** ότι, τα ποσά των προστίμων είχαν βεβαιωθεί **εντός της νόμιμης αποσβεστικής προθεσμίας των τριών ετών** (αλλά ετίθεντο ζητήματα διαγραφής προσαυξήσεων),
- σε **2 αναφορές** προέκυπτε με σαφήνεια ότι, τα ποσά των προστίμων είχαν βεβαιωθεί **εκπρόθεσμα.**

Περαιτέρω και στις περιπτώσεις των αναφορών από το περιεχόμενο των οποίων προέκυπτε ότι, οι πολίτες δεν είχαν απευθυνθεί αρχικά στις Οικονομικές Υπηρεσίες του Δήμου, προκειμένου να λάβουν πλήρη στοιχεία τόσο των οφειλών τους, όσο και των στοιχείων του χρόνου και της ταχυδρομικής διεύθυνσης αποστολής των ατομικών ειδοποιήσεων πριν την επιβολή των προσαυξήσεων, ο Συνήγορος του Πολίτη, σύστηνε τους πολίτες να απευθυνθούν εγγράφως στον Δήμο.

Για τις περιπτώσεις που υφίστατο πεδίο άσκησης των διαμεσολαβητικών αρμοδιοτήτων της Αρχής, είτε γιατί οι πολίτες είχαν υποβάλει αίτημα ενημέρωσης - ένστασης στις υπηρεσίες σας, είτε γιατί είχαν υποβάλει αίτημα διαγραφής προσαυξήσεων, είτε αίτημα υπαγωγής στην ρύθμιση του άρθρου 25 του Ν. 5143/2024 (διατάξεις ρύθμισης οφειλών) και δεν είχαν λάβει απάντηση, είτε για άλλους λόγους παροχής διευκρινίσεων επί αναφορών πολιτών, **ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε εγγράφως στην υπηρεσία σας ήδη από τις αρχές του 2025** (βλ. υπ' αριθμ. 363436/942/09-01-2025, 363870/2995/17-01-2025, 363995/2996/17-01-2025, 365059/8833/12-02-2025 έγγραφά του).

Παράλληλα στο πλαίσιο διερεύνησης των εν λόγω υποθέσεων και προκειμένου οι επιστήμονες – χειριστές αυτών, αφενός να ενημερωθούν για τη θέση της υπηρεσίας σας, όσον αφορά στην εφαρμογή του προαναφερόμενου θεσμικού πλαισίου που διέπει την αποσβεστική προθεσμία βεβαίωσης των ποσών των προστίμων του Κ.Ο.Κ. από τους Δήμους της χώρας, αφετέρου να ενημερώσουν σχετικά τους πολίτες πριν την εκπνοή της καταληκτικής προθεσμίας του άρθρου 25 του Ν. 5143/2024 ήτοι την 31^η-01-2025, αλλά κυρίως προκειμένου να μην επιβαρύνουν την ούτως ή άλλως επιβαρυνόμενη σε όγκο αιτημάτων Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου σας, επεδίωξαν πολλάκις την τηλεφωνική επικοινωνία με τους αρμόδιους αυτής.

Στις εν λόγω τηλεφωνικές επικοινωνίες οι επιστήμονες της Αρχής παραπέμφθηκαν στην αρμόδια Αναπληρώτρια Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, με την οποία, παρά τις επίμονες προσπάθειές αυτών η τηλεφωνική επικοινωνία δεν κατέστη ποτέ εφικτή. **Αποτέλεσμα αυτής της απουσίας επικοινωνίας με την αρμόδια υπηρεσία σας, η Αρχή έγινε αναίτια αποδέκτης αρνητικών συμπεριφορών πολιτών και έντονων διαμαρτυριών αυτών για μη άσκηση των κατά νόμο αρμοδιοτήτων της Αρχής, ενώ φυσικά εμποδιζόταν ουσιαστικά η διαμεσολαβητική μας αποστολή.**

Ως εκ τούτου, λόγω αυτής της απουσίας οιασδήποτε (έγγραφης ή προφορικής) απάντησης εκ μέρους σας και δεδομένου ότι, την ίδια χρονική περίοδο, εκκρεμούσε στην Αρχή εξαιρετικά σημαντικός αριθμός αναφορών πολιτών που αφορούσε και στο Δήμο Χανίων -ο οποίος καιίτοι είχε απαντήσει στην Αρχή, ωστόσο αρνείτο την εφαρμογή του προαναφερόμενου ισχύοντος θεσμικού πλαισίου- καθώς και μία υπόθεση με τον Δήμο Ρεθύμνου, **αποφασίστηκε η μετάβαση κλιμακίου του Συνηγόρου του Πολίτη στην έδρα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης την Δευτέρα 24-02-2025, για τη διενέργεια συνάντησης εργασίας με τα αρμόδια στελέχη των Οικονομικών Υπηρεσιών των ανωτέρω Δήμων και τους αρμόδιους Αντιδημάρχους.**

Η πρώτη ενημέρωση της Αρχής επί της εφαρμογής του προαναφερόμενου θεσμικού πλαισίου από το Δήμο Ηρακλείου πραγματοποιήθηκε 40 ημέρες μετά το πρώτο μας έγγραφο προς εσάς, και συγκεκριμένα στις 20-02-2025 (βλ. υπ' αριθμ. 2759/19-02-2025 έγγραφό σας, το οποίο περιλάμβανε απάντηση για την υπόθεση μόνο ενός πολίτη) και αφού βεβαίως είχατε ήδη προσκληθεί επισήμως από την Αρχή στην συνάντηση εργασίας για την 24^η/2/2025. Με το πρώτο σας αυτό έγγραφο λάβαμε γνώση για πρώτη φορά, μεταξύ άλλων, ότι: «[...] Το Τμήμα Ελέγχου Προσόδων σε εφαρμογή των 534/04-05-2024 και 17729/23-02-2024 εγκυκλίων του Υπουργείου Εσωτερικών, με την 70313/05-07-2024 Διαπιστωτική Πράξη όπως επικυρώθηκε με την 246/01-07-2024 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, διέγραψε όσους καταλόγους περιείχαν πρόστιμα Κ.Ο.Κ., τα οποία είχαν βεβαιωθεί μετά την αποσβεστική προθεσμία των 3 ετών. Όλες αυτές οι εγγραφές διαγράφηκαν από το Οικονομικό Σύστημα του Δήμου Ηρακλείου».

Στο μεταξύ, στις 21-02-2025 πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα συνάντηση εργασίας μεταξύ στελεχών της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Αναπτυξιακής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και στελεχών του Συνηγόρου του Πολίτη. Στην εν λόγω συνάντηση και, όπως σάς ενημερώσαμε στην μεταξύ ημών συνάντηση που ακολούθησε στις 24-02-2025, επισημάνθηκε από πλευράς του αρμόδιου Υπουργείου η ταύτιση των απόψεων αυτού με τον Συνήγορο του Πολίτη και ότι, τόσο η υπ' αριθμ. 534/04-05-2023 εγκύκλιος, όσο και η τελευταία υπ' αριθμ. 17729/23.02.2024 είναι σαφείς επί των διατάξεων του άρθρου 71 του Ν. 542/1977 καθώς και της χρονικής αφετηρίας για τον υπολογισμό της νόμιμης προθεσμίας βεβαίωσης των αυτοτελών προστίμων του Κ.Ο.Κ. και ότι δεν χρήζουν περαιτέρω έγγραφων διευκρινίσεων.

Βασικό θέμα της μεταξύ ημών συνάντησης της 24^{ης}/2/2025 ήταν η παροχή διευκρινίσεων, όσον αφορά στην εφαρμογή του σχετικού θεσμικού πλαισίου, σε ζητήματα διαγραφής προσαυξήσεων και υπαγωγής των οφειλών στις διατάξεις περί ρύθμισης οφειλών του άρθρου 25 του Ν. 5143/2024, σε ζητήματα επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών κ.ά. Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων, διευκρινίστηκε ότι πράγματι, **ο Δήμος Ηρακλείου προβαίνει στην διαγραφή οφειλών που προέρχονται από πρόστιμα του Κ.Ο.Κ. που μπορεί να έχουν βεβαιωθεί πέραν της τριετίας, καθώς επίσης και στη διαγραφή των επιβληθέντων προσαυξήσεων** στην περίπτωση που διαπιστωθεί είτε η μη επίδοση ειδοποίησης πριν την επιβολή των προσαυξήσεων είτε η επίδοση σε εσφαλμένη ταχυδρομική διεύθυνση του υπόχρεου, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης από τον ενδιαφερόμενο.

Λόγω της προηγηθείσας (από 20/2) έγγραφης απάντησης του Δήμου Ηρακλείου προς τον Συνήγορο του Πολίτη και της αποσαφήνισης που δόθηκε στην συνάντηση εργασίας της 24^{ης}/2/2025, ότι ο Δήμος Ηρακλείου συμμορφώνεται με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τις συστάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη, στις 24/2/25 και μετά το πέρας της εν λόγω συνάντησης στην έδρα της Α.Δ. Κρήτης, δήλωσα ερωτηθείσα από τα τοπικά ΜΜΕ, ως εκπρόσωπος της Αρχής, ότι το ζήτημα με τον Δήμο Ηρακλείου βαίνει προς επίλυση. Αντίθετα, για τον Δήμο Χανίων, που τέτοια συμμόρφωση μέχρι σήμερα δεν έχει διαπιστωθεί, ουδέποτε έγινε σχετική δήλωση του Συνηγόρου του Πολίτη στα ΜΜΕ.

Στο μεταξύ, μετά τις 24/2 και μέχρι 21/3 έχουν υποβληθεί στον Συνήγορο του Πολίτη **13 νέες αναφορές** για το ίδιο θέμα σχετικά με τον Δήμο Ηρακλείου. **Σύνολο** οι αναφορές που έχει δεχθεί η Αρχή μέχρι 21/3/25 για το εν λόγω θέμα για τον Δήμο σας ανέρχεται σε **75**.

Για όλες τις υποβληθείσες αναφορές ο Συνήγορος παρέχει -ήδη μετά τις 24/2- στους αναφερόμενους πολίτες την ίδια ενημέρωση, ότι δηλαδή ο Δήμος Ηρακλείου, προβαίνει στη διαγραφή των οφειλών των προστίμων του Κ.Ο.Κ. που βεβαιώθηκαν εκπρόθεσμα, καθώς και ότι προβαίνει στη διαγραφή των προσαυξήσεων στην περίπτωση που συντρέχουν οι προαναφερόμενοι λόγοι. Ταυτόχρονα τους συστήνουμε, καθώς επίκεινται κάποιες διευκρινίσεις από τις υπηρεσίες σας (μετά το υπ' αριθμ. 27841/07-03-2025 συγκεντρωτικό έγγραφο του Δήμου), να αναμένουν τις ενέργειες των υπηρεσιών σας επί των αιτημάτων τους, καθώς λόγω μεγάλου φόρτου εργασιών οι υπηρεσίες του Δήμου δεν είναι σε θέση, όπως είναι αναμενόμενο, να ανταποκριθούν άμεσα. Την ίδια ενημέρωση παρέχει η Αρχή και στα τηλεφωνικά αιτήματα παροχής πληροφοριών που δέχονται για το ίδιο θέμα στο τηλεφωνικό κέντρο του Συνηγόρου του Πολίτη.

Κατόπιν των ανωτέρω θεωρούμε ότι, οποιαδήποτε σύγχυση μπορεί να είχε δημιουργηθεί στους πολίτες του Δήμου σας, η οποία κατά την άποψή μας αφορά στην πολυπλοκότητα του συγκεκριμένου ζητήματος και στις ασφυκτικές προθεσμίες εξόφλησης των οφειλών που ετέθησαν από τον νομοθέτη, **μετά τα ανωτέρω θα πρέπει πλέον να έχει εκλείψει.**

Τέλος, με το παρόν για μία ακόμη φορά, **θα θέλαμε να χαιρετίσουμε τόσο τις ενέργειες του Δήμου Ηρακλείου, όσον αφορά στον αποσβεστικό χρόνο βεβαίωσης των προστίμων του Κ.Ο.Κ., οι οποίες είναι σύννομες, όσο και το κλίμα συνεργασίας που αναπτύχθηκε μεταξύ της Αρχής και του Δήμου, μετά την συνάντηση εργασίας της 24^{ης} -02-2025.** Για ο,τιδήποτε δε τυχόν ανακύψει στο μέλλον εκφράζουμε την πεποίθηση ότι θα συνεχίσουμε την συνεργασία.

Με εκτίμηση,

Ευανθία Σαββίδη
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη